

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Art. IV. An factâ legitimâ electione Summi Pontificis, immediatè & per se
primò sit de fide, hanc personam in particulari, v. g. Clementem IX. esse
verè Pontificem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

universalis, intelligatur esse solus Episcopus, omnium ubi Christianorum, subindeque alii non sint verè Episcopi, sed tantum vicarii illius. Secundo, ita ut aliis remanentibus verè Episcopis, ille etiam habeat totius Ecclesie, sed generalis, & propria aliorum Episcoporum munia non excludentem. Cum ergo D. Gregorius nomen Episcopi universalis, tanquam prophanum, & fastum ac superbiæ præferens recusat, tale nomen primo modo usurpat, ut patet ex verbis quæ subiungit, quia vobis subtrahitur, quod alteri plusquam ratio exigit præbetur. Et paulò post: Si enim universalem Papam vestra Sanctitas dicit, negat se hoc esse quod me facit universum (id est Patriarcham intotam Egyptum, Lybiam, & Pentapolim) recedant verba, quæ vanitatem insinuant, & charitatem vulnerant. Et libro 7. Epist. 69. ad Eusebium: Si unus universalis est, restat ut vos Episcopi non sitis. Itaque cum Papa universalis Episcopus dicitur, tale nomen lumi debet in secunda acceptione, quatenus scilicet, reliquis Ecclesie Prælatibus integrum remanentibus, tanquam caput universæ Ecclesie præest: sicut enim reliqua corporis membra quamvis ab influentia capitis pendeant, propria munia obeunt; sic & Episcopi proprium munus & dignitatem servare non desinunt, quamvis à Pontifice tanquam ab universali capite pendeant, & omnis eorum potestas ab eo derivetur. Et in hoc posteriori sensu Concilium Chalcedonense nomen universalis Episcopi Romano Pontifici tribuit, & ante illud Concilium, plures Romani Pontifices, ut Sixtus I. Victor II. Leo I. illud legitime usurparunt: divus tamen Gregorius ab eo abstinuit, ut humilitate & modestiâ, Joannis Constantinopolitani, qui universalis titulum usurpabat, arrogantiam penitus frangeret atque confunderet.

A sedit. Cum ergo unus atque una sit sedes, cui ex auctoritate divina tres nunc Episcopi præsentent, quid ego de vobis audio, hæc mihi imputat. Hæc Gregorius: quibus verbis constat, hæc Patriarchalium sedium divisionem factam esse voluntate Petri. Cuius autem Alexandria prælatus sic Antiochie, cum tamen Antiochie Petrus perseipsum sederit, rationem reddit Baronius in compendio Spondani anno 43. num. 16. quia nimirum Alexandria tunc temporis erat quasi totius orbis thesaurus, ad quod ex omnibus mundi partibus universæ ferè gentes confluebant.

ARTICULUS IV.

An facta legitimâ electione Summi Pontificis, immediate & per se primò sit de fide, hanc personam in particulari, v. g. Clementem IX. esse verè Pontificem?

§. I.

Quibusdam præmissis referuntur sententia.

C S Vpono primò, dupliciter aliquid dici posse de fide divina, nimirum vel immediate, sive formaliter, vel mediatè tantum, sive virtualiter. Illud dicitur esse de fide divina immediate, quod immediate revelatum est à Deo; mediatè verò, quod evidenter inferitur ex una propositione immediate à Deo revelata, & ex alia lumine naturali nota. Exemplum veritatis primi generis est, quod Christus sit homo; secundi, quod sit infibilis.

Suppono secundò, difficultatem in titulo propositam non esse de Summo Pontifice cuius electionem nullam esse declaravit Ecclesia, nec de eo cuius electio est dubia, & nondum determinata, sed de Summo Pontifice quem legitime electum fuisse declaravit Ecclesia, acceptando eum in Summum Pontificem. Ideoque in titulo posuimus, factâ legitimâ electione Summi Pontificis. De illo ergo Pontifice legitime electo, & ab Ecclesia acceptato, qualis nunc est Clemens IX. feliciter Ecclesiam regens, inquirimus, an immediate & per se primò sit de fide illum esse verè Pontificem & Ecclesie caput?

Partem negantem tenere videntur ex Thomistis Turrescremata, Cano, & Bannez, expressè verò eam docet extra Scholam D. Thomæ Alphonsus à Castro lib. 1. adversus hæreticos cap. 9. ubi hæc scribit: Quamvis credere teneamur ex fide, verum Christi successorem esse supremum totius Ecclesie Pastorem, non tamen tenemur eadem fide credere, Leonem, aut Clementem, esse verum Petri successorem, quia non tenemur ex fide Catholica credere, eorum quemlibet rectè & canonice fuisse electum. Unde concludit, quod qui hoc negaret, non esset dicendus hæreticus, sed schismaticus.

Affirmativa tamen sententia communior est inter Theologos, eamque ex Thomistis expressè docent Joannes à S. Thoma 2. 2. Tractatu de Summo Pontifice disp. 2. art. 2. & Dominicus à S. Trinitate tomo 3. Bibliothecæ Theologicæ lib. 3. lect. 4. cap. 10. ubi etiam hanc questionem pertractat. Est tamen inter Auctores hujus sententiæ aliqua differentia, quia aliquid dicunt non

100.

101.

102.

97.

D

E

96.

non statim ac aliquis est acceptatus ab Ecclesia in A
Summum Pontificem, esse de fide quod sit verus
Papa, sed solum à tempore quo incipit exercere
aliquos actus Summi Pontificis proprios, quales
sunt definitiones propositionum ad fidem perti-
nentium; tunc enim (inquit) simul definit &
determinat se esse Summum Pontificem. Alii
verò dicunt statim ac pro Summo Pontifice ac-
ceptatur ab Ecclesia, de fide esse immediatè quod
sit verus Papa.

S. II.

Vera sententia duplici conclusione statuitur.

103. Dico primò: Fide divinà constat, Romanum B
Pontificem pro tempore existentem, esse
legitimum Petri successorem, & verum Christi
Vicarium, quando aliquid definit fide divinà
credendum.

Probatur: Cum Pontifex definit aliquid fide
divinà credendum, de fide est ipsum tunc habe-
re potestatem definiendi, & infallibilem assisten-
tiam Spiritus Sancti: Ergo & tunc fide divinà
constat, ipsum esse verum Pontificem. Conse-
quentia patet, quia huiusmodi potestas & assi-
stentia non datur nisi Petro Pontifici cui soli est
promissa in persona Petri, cuius est successor:
Christus enim non cuiuslibet, sed Petro tantum &
legitimis successoribus dixit: Tu es Petrus &c.
Lucæ 22. Joan. 21. Antecedens etiam videtur
manifestum, cum enim Pontifex definit aliquid
tanquam de fide tenendum, impossibile est quod
fide credamus illud obiectum tanquam defini-
tum, & non credamus ipsam definitionem esse
legitimam, & consequenter ipsum definientem
hic & nunc infallibilem auctoritatem & assisten-
tiam Spiritus Sancti habere.

104. Confirmatur & magis illustratur hæc ratio:
Cum Pontifex definit aliquid fide divinà creden-
dum, eo ipso se ipsum proponit tanquam regu-
lam fidei nostræ: Ergo tunc fide divinà constat,
ipsum esse verum Pontificem. Antecedens mani-
festum est, Pontifex enim definiendo aliquid ad
fidem pertinens, se ipsum proponit tanquam ju-
dicem legitimum controversiarum fidei, subin-
deque tanquam veram regulam doctrinæ nostræ
fidei. Consequentia verò Probatur. Quando ali-
quid aut regula fidei, non minus credibile per fi-
dem esse debet, quod sit regula, quam quod sit
de fide id quod determinatur & regulatur per
illam: sicut quando proponitur aliquis scripturæ
liber tanquam canonicus, quemadmodum est de
fide totum id quod in eo continetur, ita quoque
est de fide quod talis liber sit canonicus, & per
revelationem Dei habitus; aliàs certi nunquam
esse possemus de rebus definitis, & traditis in li-
bro Sacro, ut per se patet: Ergo si cum Pontifex
aliquid fide divinà credendum definit, eo ipso se
ipsum tanquam regulam fidei nostræ proponit,
ad eandem quoque fidem tanquam quid credibi-
le per illam spectare debet, illum esse verum Pon-
tificem. Neque enim minus id requiritur in re-
gula fidei viva, quam in regula mortua.

105. Dices, Licet Prædicatores Evangelii nobis res
fidei credendas proponant, non tamen fide tene-
mur credere, quod sint legitimi Evangelii Prædi-
catores: Ergo pariter quamvis Pontifex aliquid
de fide credendum nobis proponatur, non tene-
mur fide divinà credere, ipsum esse verum Pon-
tificem, & legitimum Christi Vicarium, ac Petri

successorem, sed sufficit quod fidem humanam
& moralem certitudinem de hoc habeamus.

Sed contra: Hoc intercedit discrimen inter
Summum Pontificem res fidei suæ definitione
credendas proponentem, & inter ministrum E-
vangelicum illas prædicantem, quod iste non se
habet tanquam regula determinativa rerum fidei,
sed ut minister duntaxat intimans & denuntiatus
aliis quæ credenda sunt: unde nec tenemur cre-
dere ipsum esse verum ac legitimum ministrum,
nec illi qui credunt rebus ab eo propositis, mo-
ventur ad hoc ex illius auctoritate; sed ex credi-
bilitate eorum quæ proponuntur, ita ut nisi suf-
ficienter proponantur, talisque credibilitas eis
innoteat, credere non teneantur. At verò Sum-
mus Pontifex prononit res credendas, tanquam
animata fidei regula, vel supremus iudex deter-
minans quamnam credenda sint, ita ut ex eius au-
thoritate obligentur fideles ad illas credendas:
unde necesse est, ut illi non morali solum certi-
tudine, cui absolute falsum subesse potest, verum
etiam certitudine fidei, hunc numero Pontificem
pro tempore existentem ac Ecclesiam regentem,
verum esse illum Pontificem, & legitimum Chri-
sti Vicarium ac Petri successorem credant.

Dico secundo, de fide est, etiam immediatè,
hunc hominem in particulari, v. g. Clementem
IX. esse verum Papam, non solum ab eo tempo-
re quo aliquid de fide determinavit, & Ecclesiam
credendum proposuit, sed etiam ab illo quo eius
electionem fuisse validam declaravit Ecclesia.

Probatur primò: ad eo tempore de fide est im-
mediatè, hunc hominem in particulari esse ve-
ram regulam fidei nostræ, subindeque verum Pa-
pam à quo acceptatus est ab Ecclesia in talem
regulam: Sed à tempore à quo eius electio vali-
da declaratur ab Ecclesia, acceptatur ab ea in re-
gulam fidei nostræ: Ergo ab eo tempore de fide
est immediatè quod sit verus Papa. Minor con-
stat, Major verò probatur. De fide est etiam im-
mediatè quod Ecclesia errare non possit in ac-
ceptanda regula fidei nostræ, aliàs enim non esset
de fide immediatè quod esset consequenter inde-
terminabilis in acceptandis rebus fidei regulatis per
talem regulam: Ergo ab eo tempore quo Eccle-
sia hunc numero hominem acceptat in regulam
fidei nostræ, de fide est etiam immediatè quod
sit verè talis regula.

Probatur secundo: De fide credimus hanc nu-
mero Ecclesiam in qua modò sumus esse veram
& perfectam Ecclesiam: Sed facta electione pa-
pificæ & acceptatæ, non potest haberi pro verâ &
perfecta Ecclesia illa quæ non fuerit unita cum
suo capite visibili, eique subiecta: Ergo oportet
quod sicut est de fide, hanc numero Ecclesiam
esse veram & perfectam Ecclesiam, ita sit de fide,
facta legitimâ electione, quod iste homo cui tan-
quam capiti suo unitur, sit verè caput Ecclesie,
& Summus Pontifex.

Nec dici potest, quod sit tantum de fide in Ec-
clesia, esse caput aliquod visibile, non tamen hoc
determinatè & in particulari, sed hoc, aut illud,
confusè & indeterminatè. Sicut enim nequit in-
telligi Ecclesia in communi, absque aliquo capi-
te incommuni; ita neque hæc determinata Ecce-
sia, absque determinato capite: nam hæc deter-
minata Ecclesia ita includit hoc determinatum
caput morale, sicut hoc determinatum corpus
physicum, includit hoc determinatum caput
physicum: Ergo sicut qui credit, Christum habe-
re determinatum corpus physicum, fieri non po-
test

test, quin simul credat Christum habere determinatum caput physicum: ita qui credit hanc esse determinatam Ecclesiam, debet simul credere hanc Ecclesiam habere determinatum caput morale, quo mysticè constat. Unde in Bulla Martini V. quæ habetur in Concilio Constantiensi, inter eas interrogationes quæ faciendæ sunt suspectis in fide, ad indagandum, an sint hæretici vel non? ponitur ista: *Utrum credant quod Papa canonicè electus, qui pro tempore fuerit, et proprio nomine expresso, sit successor B. Petri, habens supremam auctoritatem in Ecclesia Dei?* Quæ verba intelligi nequeunt de veritate illius propositionis in communi, quod omnis ritè electus est Summus Pontifex, vel quod Ecclesia aliquod caput visibile habere debeat, sed in particulari de eo qui pro tempore est Pontifex, exprimitur nomen proprium, v.g. Clementem IX. Supponit ergo Pontifex, fide divinâ credendum esse, hunc hominem in particulari, quem tota Ecclesia tanquam legitimè electum agnoscit & recipit, esse Summum Pontificem: utpote cum per negationem vel affirmationem illius quod est canonicum de fide humana, discerni nequeat hæreticus à Catholico, & cum admittere id quod per discursum ex principiis fidei divinâ creditur inferitur, non sit credere, sed conclusio. Theologicæ præbere assensum, ut in disputatione promissali ad totam Theologiam, declaravimus.

§. III.

Solvuntur objectiones.

107. **O**bjicies primò: Ut aliquid sit immediatè de fide, necesse est quod immediatè à Deo revelatum sit: Sed non est immediatè revelatum à Deo, quod Clemens IX. sit verus Papa: Ergo hoc non est immediatè de fide. Major constat, Minor verò probatur. Quæ immediatè à Deo revelata sunt, habentur vel in Scriptura vel in traditione: At nullus Scripturæ locus, nec ulla traditio divina assignari potest, quæ mentionem faciat istius propositionis: *Clemens IX. est verus Papa*. Ergo illa non est immediatè revelata à Deo.
110. Respondeo concessâ Majori, negando Minorem, & ad illius probationem dico, hanc veritatem immediatè à Deo revelatam fuisse, revelatione illâ universali, quâ ex una parte Deus revelavit quod potestas summa Petro collata, transiit in eam ad successores legitimos; & ex alia Ecclesiam universalem nunquâ in rebus fidei erratam, cum sit columna & firmamentum veritatis: in illis enim propositionibus universalibus à Deo revelatis, continetur formaliter, & ut pars in toto, ista: Hic numero Pontifex, quem ut ritè electum acceptat Ecclesia, est verus Pontifex.
111. Ut hoc magis declaretur, & solvatur instantia quæ possit fieri contra hanc solutionem: Notandum est cum P. Dominico à S. Trinitate, supra citato: aliqua revelata fuisse à Deo in genere, ad hoc ut crederentur in genere, cujusmodi sunt, Deum omnia posse quæ non involvant contradictionem, & similia: hæc enim fideles non tenentur credere in individuo, v.g. nemo tenetur ad credendum quod Deus possit talem vel talem creaturam producere; sed sufficit quod in communi & generaliter credat, Dei potentiam esse infinitam, & ad id omne quod factibile est posse se extendere. Alia verò Deus revelavit in genere, ad hoc ut crederentur in specie & in individuo, cujusmodi sunt ista: Quod habet universale Con-

A ciliū legitimè congregatum, totamq; Ecclesiam repræsentans, verum est, & obligat fideles ut ejus definitiones recipiant. Quil bet Pontifex ritè electus, & ab Ecclesia acceptatus, verus est Pontifex, successor Petri, ac Vicarius Christi. Itæ enim generales revelationes obligant fideles ad assensum individuale circa tale Conciliū in particulari ab Ecclesia receptum, v.g. Nicænum, vel Tridentinū; & ad credendum hunc numero Pontificem ritè electū, & ab Ecclesia acceptatum, v.g. Clementem IX. esse verum Pontificem; quia universalis Ecclesiæ acceptatio substituitur collectioni omnium revelationum individualium, quas non expediebat Deum facere, vel ut ait prædictus Author, vox Ecclesie est quasi nova quedam locutio Dei, vel potius explicatio & complementum locutionis divinæ, per quam intelligitur ipsemet Deus revelare hoc objectū in individuo, quod nimirum hic numero Pontifex ritè electus, sit verus Pontifex.

Objicies secundò: Ut sit de fide immediatè, hunc numero hominem esse verum Papam, debet esse certū quod sit capax talis dignitatis: Sed non est certum talem hominem esse subjectum capax Pontificiæ dignitatis: Ergo nō est de fide, saltem immediatè, quod sit verus Papa. Major constat, Minor verò probatur. Ut electus in Summum Pontificem sit capax hujus dignitatis, debet esse valide baptizatus: Sed non est certū tali certitudine cui non possit subesse falsum, quod fuerit valide baptizatus, maxime cum nō habeatur certitudo de intentione in illi qui ipsum baptizavit: Ergo non est certū tali certitudine cui non possit subesse falsum, talem hominem esse subjectum capax Pontificiæ dignitatis.

Confirmatur: Si in Papam eligatur aliquis qui non est Episcopus, consequenter ad sui electionem consecratur in Episcopum: non est autem magis certum, eum in tali consecratione suscipere characterem Episcopalem, quam reliquos Episcopos: Ergo sic hoc non est certum tali certitudine cui non possit subesse falsum de aliis Episcopis, ita nec de eo qui electus est in Summum Pontificem, & acceptatus ab Ecclesia.

Respondeo ad objectionem, distinguendo Majorem: Ut sit certū de fide immediatè quod hic numero homo est verus Papa, debet esse certum quod sit capax talis dignitatis, certitudine fidei, nego: hoc enim se habet duntaxat per modum prærequisiti & dispositionis: ut aliquis acceptetur in Summum Pontificem ab Ecclesia. Certitudine consequentiæ Theologicæ, subdistinguo: Consequenter ad ipsam acceptionem Ecclesiæ, conceditur. Antecedenter ad illam, negatur: tunc enim solâ morali certitudine hoc certū est.

Explicatur solutio: Antequam aliquis acceptetur ab Ecclesia in Summum Pontificem, non nisi morali certitudine constat Ecclesiæ, quod sit subjectum capax talis dignitatis, quod sit valide baptizatus &c. quia tamen hæc conditio necessaria habet connexionem cum ista propositione: *Acceptatus ab Ecclesia in Summum Pontificem, est verus Papa*, sit inde quod consequenter ad acceptionem Ecclesiæ certum sit, certitudine non quidem fidei immediatè, sed conclusionis Theologicæ, quod acceptatus sit verè baptizatus, & subjectū capax Pontificiæ dignitatis; quæ enim connexionem necessariam habent cum veritate de fide, non sunt quidem immediatè de fide, ut patet de sensibilitate Christi, necessario connexa cum ipsius humanitate, sed tamen rectè per consequens.

sequentiam Theologicam ex ea inferuntur. Et per hoc patet ad confirmationem, negatur enim consequentia & paritas. Ratio disparitatis est, quia cum alij Episcopi non sint regula suprema fidei, subindeq; nec ut tales acceptentur ab Ecclesia, quod sint validè consecrati, non est aliquid necessariam connexionem habens cum veritate fidei; sicut necessariam connexionem habet cum veritate fidei, quod acceptatus ab Ecclesia pro regula suprema fidei, sit vel fuerit validè consecratus in Episcopum.

116. Obijciens tertio: Qui negaret hunc numero Romanum Pontificem esse Petri successorem, modò nō negaret legitimè electū esse Petri successorem, nō esset hæreticus, sed tantum schismaticus: Ergo non est de fide hunc numero Romanum Pontificem, v.g. Clementem IX. esse verum Papam, ac legitimū Petri successorem.

117. Respondent aliqui, negando Majorem: Cum enim ille qui negaret Clementem IX. esse verū Pontificem, & legitimū Petri successorem, non solum scinderet unitatem Ecclesiæ, dividendo eam à suo capite visibili, sed etiam negaret habendum pro regula fidei illum quem Ecclesia accepit pro tali regula, schismatici dogma contrarium fidei suppetaderet, nimirum quod Ecclesia errare possit in rebus ad fidem pertinentibus acceptandis. Unde tunc maximè haberet locum id quod docet D. Hieronymus super caput, ad Titum, & post ipsum D. Thomas 2. 2. quæst. 39. art. 1. ad 3. *Nullum schisma esse, quod non sibi aliquam hæresim conjungat, ut rectè ab Ecclesia receptisse videatur.* Hæc solutio probabilitate non caret; communiter tamen alij respondent, quod ille qui negaret hunc numero Romanum Pontificem, esse verum Papam, non haberetur pro hæretico, sed tantum pro schismatico; quia non constat inter omnes Catholicos id esse de fide, sed plures id negant, existimantes morali tantum certitudine id constare.

118. Obijciens quarto: Si quæ esset ratio ob quam de fide divina, etiam immediatè verum esset, hunc hominem in particulari, esse verum Papam, maximè certitudo quæ de illa veritate necessaria est Ecclesiæ: Sed certitudo quæ necessaria est Ecclesiæ de tali veritate, non requirit quod sit immediatè de fide: Ergo &c. Major constat, Minor verò probatur. Non minùs necessaria est Ecclesiæ certitudo validitatis Sacramentorū in particulari, v.g. hujus numero Baptismi, hujus numero Eucharistiæ, quàm certitudo hujus numero Papæ; æquè enim illa videtur necessaria ad salutem, ac ista: Sed non est de fide hoc numero Baptismi esse validum, hanc numero Eucharistiā sive hostiam esse consecratam: Ergo idem dicendum est de hoc numero Pontifice.

119. Confirmatur: Sicut necessarium est ad bonam gubernationem Ecclesiæ, quod sit summus Pontifex; ita necessarium est quod sint alij veri Prælati, Episcopi & Archiepiscopi: Sed ad bonam gubernationem Ecclesiæ sufficit quod de istis in particulari moralem certitudinem habeamus, quæ est secundum prudentiam humanam: Ergo & de Summo Pontifice in particulari.

120. Respondeo negando Minorem, ad cujus probationem in primis dico, quod si daretur unica solum hostia ritè consecrata successivè, quæ ab universali Ecclesia deberet adorari, sicut datur successivè unicuique Pontifex legitimè electus, cui tanquam capiti debet uniri; auctoritate Ecclesiæ nobis constaret de fide, non solum sub omni

A hostia ritè consecrata, sed etiam sub hac in particulari contineri verum Christi corpus; sicut ejusdem auctoritate constat nobis, non solum in communi omnem Pontificem ritè electum esse verum Pontificem, sed etiam hunc numero pro tempore existentem, ubi semel illum tanquam legitimè & canonicè electum accepit.

Resp. negando paritatem in Majori contentam: Ratio verò disparitatis est, quia hoc numero Baptisma, vel hæc numero hostia, non est regula fidei, sicut hic homo in particulari, cujus electio in Summum Pontificem valida acceptatur & declaratur ab Ecclesia, hinc enim fit quod major debeat esse certitudo istius propositionis. *Clemens IX. est verus Papa, quàm illius hæc numero hostia est verè consecrata;* imò quod debeat esse certitudo fidei, aliàs enim impossibile esset concipere quod ea quæ per talē regulam definiuntur, sint certa certitudine fidei. Et per hoc patet ad confirmationem, alij enim Prælati non sunt, sicut Summus Pontifex, regula infallibilis nostræ fidei.

Dices, hoc numero Concilium generale, Nicaenum v.g. est regula infallibilis fidei, utpote cum omnia ad finē pertinentia, quæ in eo sunt determinata, sint immediatè de fide; & tamen quod fuerit verum Concilium, non pertinet, immediatè saltem, ad fidem; quia hoc dependet ex historiis dicentibus illud Concilium revera extrinsece aliquando, & fuisse legitimè congregatū: quæ historie cum sint purè humane, nequeunt causare assensum fidei divinæ, sed solum humanæ: Ergo similiter, licet hic numero Pontifex sit regula infallibilis fidei nostræ, nō tamen sequitur quod sit immediatè de fide, eum esse verum Papam.

Respondeo negando secundam partem Antecedentis, ut enim veritates definitæ in concilio Nicæno sint immediatè de fide, oportet quod fideles certi sint certitudine fidei de earum revelatione, subindeq; & de legitima ipsarum definitione; quandoquidem id eo solum de revelatione alicujus veritatis certi sumus, quia Ecclesiæ, sive Concilium generale, legitimè declarat & determinat illam esse revelatam: impossibile autem omnino est, quod certitudinem fidei divinæ habeamus de definitione legitimæ alicujus veritatis, nisi eandem certitudinem habeamus de existentia & auctoritate Concilij à quo determinata fuit. De fide ergo est, etiam immediatè, Concilium Nicænum fuisse verum Concilium. Ad probationem in contrarium, nego quod veritas Concilij Nicæni dependeat ab historiis purè humanis, dependet enim ex successiva & continua traditione ipsius Ecclesiæ, quæ licet historica sit, non tamen purè humana, quia Ecclesiæ in ejusmodi traditione specialiter & infallibiliter à Spiritu Sancto dirigitur, sicut in aliis rebus ad fidem pertinentibus.

E Obijciens ultimò: Non est de fide, saltem immediatè, quod electio hujus numero Pontificis fuerit valida: Ergo nec quod ipse sit verus Papa. Consequentia patet, cum enim non sit verus Papa, nisi sit legitimè electus, ut sit immediatè de fide quod sit verus Papa, debet esse immediatè de fide quod fuerit legitimè electus. Antecedens verò probatur. Non est de fide, saltem immediatè, istos numero electores talis in particulari Pontificis, esse legitimos & veros Cardinales, habuisse validam intentionē eligendi, servatam fuisse formam juridicam electionis, in eo consistentem, quod à duobus partibus Cardinalium, qui dicitur Pontifex, sit electus; hæc, inquam, &

alias circumstantias, sine quibus electio est nulla, servatas fuisse, non est de fide; quandoquidem id non constat Ecclesiae ex aliqua speciali revelatione, ex Scriptura, vel traditione divina, sed solum ex testimonio ipsorum electorum promulgantium electionem.

A Respondet, concessio Antecedente, negando Consequentiam: quamvis enim non sit verus Papa, nisi sit legitime electus, quia tamen legitima electio est quid praequisitum ad eam definitionem qua Ecclesia declarat hunc numero hominem esse verum Papam, & fides non versatur circa ea quae ad definitionem praequiruntur, sed solum circa ipsam definitionem: illa propositio, *Clemens IX. rite electus est in Summum Pontificem*, non est immediate de fide, sed solum ista: *Clemens IX. est verus Summus Pontifex*. Quod explicatur à simili: sicut enim in definitionibus Summi Pontificis, fides non est de iis quae ad tales definitiones praequiruntur, videlicet de eo quod praecesserit diligens inquisitio aut disputatio circa propositiones definitas, sed solum facta definitione, recte inferitur per consequentiam Theologicam, omnia praequisita ad definitionem posita fuisse, atque adeo disputationem & inquisitionem diligentem, eam praecessisse; fides vero ipsa est duntaxat de ipsis definitionibus. Ita in definitione sive declaratione Clementis IX. in Summum Pontificem, ab Ecclesia facta, id quod immediate est de fide, non est aliud, ex praequisitis ad eam, quale est quod fuerit legitime electus, sed solum ipsa definitio, seu declaratio, & illud quod per eam declaratur, nimirum Clementem IX. esse verum Pontificem, quamvis ex hoc recte inferatur per discursum Theologicum, electionem talis Pontificis fuisse validam; subindeque ista propositio, *Clemens IX. rite electus est in Summum Pontificem*, sit certa certitudine Theologica, cui non potest subesse falsum.

ARTICULUS V.

SACRA SUCCESSIONIS ROMANORUM PONTIFICUM SERIES.

AD complementum huius disputationis, placuit hic sacrae successionis Romanorum Pontificum seriem proponere, tum ad solvenda aliqua secliorum argumenta contra illam fieri solita, tum maxime, quia haec successio tanti sepe estimata est à SS. Patribus, ut D. Augustinus in Ecclesia Catholica per eam se retineri fateatur lib. contra Epistolam fundamenti cap. 4. *Timet me (inquit) ab ipsa Sede Petri Apostoli, cui passandas vias suas post Resurrectionem Dominus commendavit, usque ad presentem Episcopatum, successio sacerdotum.* Quod si hoc asseruit S. Doctor de continua quadraginta tantum Pontificum, qui usque ad ejus tempora numerabantur, successione, quid si illam vidisset protractam supra numerum ducentorum triginta trium Pontificum, & à D. Petro Apostolorum Principe, usque ad Clementem IX. qui nunc feliciter Ecclesiam regit, durasse? Ceterum cum innumeri fere historici tam electionis quam obitus uniuscujusque Pontificis, nec non res ab illo gestas, accurate conscripserint, hic tantum illorum Catalogum per unumquodque saeculum breviter contexamus, cum aliquibus observationibus, quas P. Dominicus à S. Trinitate subjungit tomo 3. Bibliothecae Theologicae.

Tom. IV.

I. Saeculum.

1. D. PETRUS Apostolorum Princeps.
2. LINUS Hetruscus.
3. CLETUS Romanus.
4. CLEMENS Romanus.

Hic statim occurrit dubium, quis immediate Divo Petro successerit, aliqui enim volunt fuisse Clementem, ita ut Linus & Cletus Summi Pontifices non fuerint, sed tantum Petri coadjutores, ob idque inter Episcopos Romanos annumerentur, quae sententia licet habeat plures alicujus etiam notae patronos, probabilius tamen est opposita, quae docet Linum Petro, Lino Cletum, ac tandem huic Clementem successisse, de qua vide Baron. ad annum Christi 9.

II. Saeculum.

5. ANACLETUS Atheniensis.
6. EVARISTUS Syrus.
7. ALEXANDER Romanus.
8. SIXTUS I. Romanus.
9. TELESPHORUS Graecus.
10. HIGINIUS Atheniensis.
11. PIUS I. Aquileiensis.
12. ANICETUS Syrus.
13. SOTER Campanus.
14. ELEUTHERIUS Graecus.
15. VICTOR I. Afer.
16. ZEPHERINUS Romanus.

III. Saeculum.

17. CALIXTUS I. Romanus.
18. URBANUS I. Romanus.
19. PONTIANUS Romanus.
20. ANTHERUS Graecus.
21. FABIANUS Romanus.
22. CORNELIUS Romanus.
23. LUCIUS Romanus.
24. STEPHANUS I. Romanus.
25. SIXTUS II. Graecus.
26. DIONYSIUS I. Graecus.
27. FELIX I. Romanus.
28. EUTHYCHIUS Tuscanus.
29. CAJUS Dalmata.
30. MARCELLIANUS Romanus.

IV. Saeculum.

31. MARCELLUS I. Romanus.
32. EUSEBIUS Graecus.
33. MELCHIADES Afer.
34. SYLVESTER I. Romanus.
35. MARCUS Romanus.
36. JULIUS I. Romanus.
37. LIBERIUS Romanus.

Hujus Papae anno sexto, quo ob incautam cum Arianis habitam communicationem, Roma abire debuit, electus est in Papam Felix II. Sed cum unicum annum, & tres menses duntaxat sedisset in Cathedra, factione Imperatoris Constantij Ariani occisus, Martyr occubuit. Quia autem post ejus obitum Liberius Papa in locum suum restitutus est, multisque annis postea in Cathedra sedet: Veteres Felicem istum, tanquam illegitime priore Pontifice adhuc vivente electum, non posuerunt in ordine Summorum Pontificum; sed qui referunt, hic incipiunt

Ooo 2

pium